

- збагачення змісту специфічно дитячих форм діяльності (ігрової, зображувальної, рухової, практичної, діяльності спілкування);
- цілеспрямований розвиток сприймання як початкового етапу образного пізнання дійсності;
- поєднання пізнавальної діяльності на заняттях (в організованих формах діяльності), різноманітних нерегламентованих видів дитячої діяльності та самостійної пізнавальної діяльності;
- забезпечення особистісної активності дошкільників у навчально-пізнавальному процесі;
- індивідуалізація взаємодії педагога з дітьми відповідно до рівнів пізнавальної активності;
- створення розвивального середовища, яке сприяє формуванню у дошкільників допитливості, пізнавального інтересу, ініціативи, самостійності пізнання [3].

Таким чином, можемо підкреслити, що пізнавальна активність дітей дошкільного віку перебуває на рівні становлення і в подальшому стане міцним підґрунтям для розвитку пізнання у процесі майбутньої життєдіяльності. Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі дозволяє створювати сприятливі умови для розвитку активної пізнавальної діяльності дітей, надання можливості діяти самостійно, досліджувати, експериментувати, мислити творчо, використовувати у власній діяльності раніше набуті знання та навички, проявляти ініціативу.

Література

1. Ладивір С. Пізнавальна активність старших дошкільнят: індивідуальні особливості/ С. Ладивір // Дошкільне виховання. – № 11, 2006. – С. 3-6.
2. Ткачук Т. А. Розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку у спілкуванні з вихователем : дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Т. А. Ткачук. - Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2003 – 211 с.
3. Товкач І.Є. Формування пізнавальної активності старшого дошкільника у ході мовленнєвих занять / І.Є. Товкач // Молодий вчений. - № 3 (06), березень, 2014.– С. 103-106.

УДК 37.015.3:159.922.7:378:37.011.3-051

БРЕЦКО І.І., МАТЬОЛА М.А.
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Навчальна мотивація, як і будь-який інший її вид, системна, характеризується спрямованістю, стійкістю і динамічністю. Так, в роботах Л.І. Божович і її співробітників, на матеріалі дослідження учбової діяльності учнів наголошувалося, що вона спонукається ієрархією мотивів, в якій домінуючими можуть бути або внутрішні мотиви, пов'язані із змістом цієї діяльності і її виконанням, або широкі соціальні мотиви, пов'язані з потребою дитини зайняти певну позицію в системі суспільних відносин. [1].

Можливість створення умов виникнення інтересу до вчителя, до навчання

(як емоційного переживання задоволення пізнавальної потреби) і формування самого інтересу наголошувалася багатьма дослідниками. На основі системного аналізу були сформульовані основні чинники, сприяючі тому, щоб навчання було цікавим для учня. Згідно даних цього аналізу, найважливішою передумовою створення інтересу до навчання є виховання широких соціальних мотивів діяльності, розуміння її сенсу, усвідомлення важливості процесів, що вивчаються, для власної діяльності.

Необхідна умова для створення у учнів інтересу до змісту навчання і до самої учбової діяльності – можливість проявляти в навчанні розумову самостійність і ініціативність. Чим активніше методи навчання, тим легше зацікавити ними учнів. Основний засіб виховання стійкого інтересу до навчання - використання таких питань і завдань, вирішення яких вимагає від учнів активної пошукової діяльності. [2].

Навчання мотивується, перш за все, внутрішнім мотивом, коли пізнавальна потреба "зустрічається" з предметом діяльності - виробленням узагальненого способу дії – і "опредметнюється" в нім, і в той же час дуже різними зовнішніми мотивами – самоствердження, престижності, довгу, необхідності, досягнення та ін.

Великий, але неоднозначний вплив на навчання надає потреба в спілкуванні і домінуванні. Проте для самої діяльності особливо важливі мотиви інтелектуально – пізнавального плану. Це саме та група мотивів, яка співвідноситься із специфічно людською діяльністю, пізнавальною, інтелектуальною потребою, що характеризується, за Л.І.Божович, позитивним емоційним тоном і не насичується. Керуючись подібними мотивами, не зважаючи на втому, час, протистоячи іншим спонукачам і іншим відволікаючим чинникам, учень наполегливо і захоплено працює над учбовим матеріалом, над вирішенням учбової задачі. Тут важливий висновок був отриманий Ю.М.Орловим – "найбільший вплив на академічні успіхи надає пізнавальна потреба у поєднанні з високою потребою в досягненнях" [3].

Як особливий вид мотивації, навчальна мотивація, характеризується складною структурою, однією з форм якої є структура внутрішньої (на процес і результат) і зовнішньої (нагорода, уникнення) мотивації. Істотні такі характеристики навчальної мотивації, як її стійкість, зв'язок з рівнем інтелектуального розвитку і характером учбової діяльності.

В процесі навчання студент зіштовхується з низкою проблем, психолого – педагогічний аспект яких зв'язаний з пристосуванням до нової дидактичної ситуації, що принципово відрізняється від шкільної формами та методами організації учбового процесу. Ця новизна та пов'язані з нею труднощі створюють свого роду дидактичний бар'єр, який повинен бути подоланий. З цього слідує, що у розвитку особистості майбутнього фахівця важливе значення має формування позитивних мотивів та дійсних цілей, оскільки мотиви та цілі є важливими детермінантами діяльності.

Структура мотивів студента, сформована у час навчання, стає основою особистості майбутнього фахівця. Отже, розвиток позитивних навчальних мотивів – невід'ємна складова частина виховання особистості студента.

Правильна мотивація сприяє кращому засвоєнню знань студентами, дає вихідну базу для самостійного опрацювання наукової літератури, до засвоєння матеріалу різними способами, через різні джерела. Самостійність дає поштовх до розвитку пізнавальної діяльності. Набуваються уміння індивідуально кожного студента, формуються практичні навички користування отриманою інформацією. Розкривається творчий підхід до подання в подальшому знань, при веденні диспутів, дискусійних груп тощо. Одним зі стимулів до навчання є новизна поданої інформації, непередбачуваність, це дає поштовх до формування внутрішнього інтересу у студентів. [4].

Таким чином, можемо зробити висновок, що без певної мотивації студент не може досягти успіху у навчанні, для одних мотивацією навчання є отримання стипендії, досягання професійних якостей у навчанні, мати гарний статус у колективі, а для інших мотивами є комунікативні потреби, престиж майбутньої професії чи суспільне значення, яке можна буде отримати після закінчення навчання. Індивідуальна мотивація сприяє не тільки стимулюванню студентів, а й розуміння ними та осмислення цілей, визначених вчителем. Виникають самостійно визначені цілі, відбувається опанування вміннями планувати й оцінювати свою навчальну діяльність кожним студентом індивідуально.

Література

1. Божович, Л. И. Проблемы формирования личности Текст. / Л. И. Божович; под ред. Д. И. Фельдштейна; вступ. ст. Д. И. Фельдштейна. 2-е изд. - М. : Издательство «Институт практической психологии»; Воронеж : НПО «МОДЭК», 1997. – 352 с.
2. Гордієнко В. І. Розвиток особистості в процесі професіоналізації: професіогенез особистості // Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посіб. /За ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки.–Хмельницький: ТУП, 2001. – С. 48 – 67.
3. Занюк С. С. Мотиваційний тренінг. Формування мотивації учбової діяльності у студентів та старшокласників // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 8. – С. 31 - 42.

УДК 371.147

БРИЖАК Н.Ю., БУШКО А.Я.
Мукачівський державний університет

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ СТИЛЬ ВЧИТЕЛЯ І ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Пріоритетною проблемою педагогічних закладів вищої освіти на етапі інтеграції України до європейського освітнього простору є підготовка вчителя нової генерації. Безперечно, це зумовлює нові вимоги до професійної діяльності вчителів початкових класів, які мають забезпечувати високий рівень реалізації творчого потенціалу юного покоління, оскільки нове тисячоліття як епоха високих інформаційних технологій та накопичення інтелектуальних здобутків цивілізації передбачає формування особистості, здатної до творчості. З огляду на це постає потреба підготовки педагогів, які володітимуть такими якостями як: професійна компетентність, мобільність ініціативність, здатність до генерування ідей, володіння лідерськими якостями, готовність до професійного зростання, готовність до демократичного спілкування.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>